

Včera začal dodávat do sítě elektrickou energii 3. blok Jaderné elektrárny Dukovany, který byl v mimořádné odstávce od 18. září. Dva další bloky, totiž blok 1 a 2, jsou nadále odstaveny. Jak k této situaci došlo?

Prvnímu bloku končí povolení k provozu na Silvestra. ČEZ proto v září požádal o jeho prodloužení o 10 let. Jenomže Státní úřad pro jadernou bezpečnost chtěl doložit, že je na EDU vše v pořádku. A při kontrole dokumentace se zjistilo, že není. Nesrovnalosti se objevily zejména u kontrolních rentgenových snímků svarů, kde na sebe navazují černá a nerezová ocel. Jedná se převážně o svary na trasách kontrolních odběrů v kontrolovaném pásmu, podstatná část v prostorách, kam za provozu nelze kvůli vysoké radioaktivitě vstupovat. Rentgenové snímky často nebyly průkazné, došlo zřejmě i k řadě podvodů. Totožné fotografie byly firmou TEDIKO, která kontroly zajišťovala, předkládány hned u několika různých svarů. Některé svary byly dokonce potenciálně vadné. I když to bylo pro odborníky z JE Dukovany, kteří odpovídají za tato zařízení, lehce rozeznatelné, podepsali převzetí. Podle MF Dnes jsou si experti jejich pochybením jistí. "Jde zcela jistě o pochybení ČEZ," potvrdila jejich podezření ředitelka Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová. Přesto úřad prodloužil povolení k provozu 1. bloku do konce března.

Tiskový mluvčí EDU Jiří Bezděk upřesňuje: „Během odstávky 3. reaktorového bloku, která začala 18. 9. 2015, byla zkontrolována dokumentace 3000 svarů. Nové RTG snímky, realizované za pomoci využití moderních nedestruktivních diagnostických metod, byly pořízeny u 1330 svarů a preventivně bylo opraveno 237 svarů. Jednalo se především o svary na impulsních a měřicích trasách malých průměrů.“

Proč však ČEZ uvedl do provozu 3. blok a ne první? „Najetý blok se nikdo neodvážil odstavit,“ komentoval úmysl managementu jeden z pracovníků jaderky.

Podle nejnovější verze neustále měněného harmonogramu by měl 1. blok najet koncem ledna. Je velkou otázkou, zda mu pak bude povolení k provozu dále prodlouženo. Proti prodloužení mohou vznést námitku u soudu ekologické organizace i státy, které se cítí provozem Dukovan ohroženy, např. Rakousko nebo Německo. Česká republika totiž přistoupila k mezinárodní dohodě, která to umožňuje.

Druhý blok má najet koncem února. Pak se však bude muset odstavit 4. blok, kterému končí palivová kampaň. Může však jet kvůli výrobě páry ještě několik měsíců na tzv. výkonový efekt (nepříliš efektivní provoz se sníženým výkonem).

Nově „najetý“ třetí blok již tedy dodává elektřinu do sítě. Bylo to však „s chlupem“. Protože jel pouze jeden dukovanský blok, vedení firmy se modlilo, aby ani ten nevypadl z provozu. Pak by se totiž jen těžko mohl bez problémů najet opravený třetí blok. Nebyla by k dispozici pára pro ohřev primárního okruhu a pro najetí turbin „cizí“ párou. Provoz s jedním blokem zřejmě odporuje vnitřním předpisům EDU. Vedení proto přijalo velmi drahé rozhodnutí rozhodnutí, pronajmout od francouzské firmy obří generátor páry a dovézt ho do Dukovan. Stará pomocná kotelna na mazut, která první blok najížděla před třiceti roky, je totiž v dezolátním stavu.

Kvůli mimořádným odstávkám přišla polostátní společnost [ČEZ](#) v Dukovanech v letošním roce o zhruba čtvrtinu výroby. To je podle našeho odhadu v přepočtu ztráta téměř 5 miliard korun. A tato suma není konečná. Podle všeho se již okolnostmi vzniku škody obrovských rozměrů zabývají příslušné orgány. Případ totiž navozuje další otázky. Proč byly odstaveny hned tři bloky, když pak nebyli k dispozici pracovníci pro kontrolu a opravy? Kdo fyzicky kontroly prováděl? Jak vysvětlit chování techniků EDU?

V příštím pokračování se budeme zabývat příčinami, kořeny a možnými důsledky událostí kolem jedné z největších kauz naší jaderné energetiky.

František Rynes